

Umhverfis- og auðlindaráðuneyti
Skuggasundi 1
101 Reykjavík

Sent í gegnum samráðsgátt.

Akureyri 11.ágúst 2019

Umsögn SUNN, Samtaka um náttúruvernd á Norðurlandi, um mál nr. S-135/2019. Verkefni nefndar um stofnun þjóðgarðs á miðhálandinu.

Samtök um náttúruvernd á Norðurlandi (SUNN) styðja áform um stofnun þjóðgarðs á miðhálandinu og þakka nefnd um stofnun hans fyrir vel unnin störf. Stofnun slíks þjóðgarðs er í samræmi við stefnu samtakanna sem telja að það yrði landi og þjóð til sóma að standa vörð miðhálandi Íslands með slíkum hætti. Verðmæti víðerna miðhálandisins verða að mati samtakanna veigameiri í alþjóðlegu samhengi eftir því sem fram líða stundir vegna þeirrar heimsmyndar sem skapast hefur vegna gríðarlegra ögrana á sviði umhverfismála.

Nefndin hefur óskað eftir umsögnum um skilgreiningu á mörkum þjóðgarðs, skiptingu hans í ólíka verndarflokka sem og aðkomuleiðir og þjónustumiðstöðvar.

Mörk þjóðgarðs

SUNN telur ekki ástæðu til annars en að miðhálandisþjóðgarður nái um allt vatnasvið Jökulsár á Fjöllum og Jökulsárgljúfur og styður umsögn Landverndar þar að lútandi sem og svæðisráðs norðursvæðis Vatnajökulsþjóðgarðs sem leggur til að Jökulsárgljúfur verði ekki aðskilin stjórnkerfi verðandi Miðhálandisþjóðgarðs en njóti engu að síður sérstöðu innan hans. Svæðið, sem er innan verndarflokks rammaáætlunar, var nýlega friðlýst og telur SUNN hagsmunum þess enn betur varið innan umræddra þjóðgarðsmarka.

Verndarfélag Svartár og Suðurár sendi inn tillögu þess efnis að Suðurárbotnar, Suðurá og Svartá í Bárðardal, ásamt tungunni milli ána tveggja og Skjálfandafljóts, verði hluti þjóðgarðs á miðhálandinu. SUNN tekur heilshugar undir vel rökstudda tillögu félagsins og hvetur nefndina til að leggja til að mörk þjóðgarðsins nái um svæðið, sem hefur að mati SUNN allt til að bera til að tilheyra slíkum þjóðgarði. Það yrði gríðarlega mikilvægt skref í sögu náttúruverndar á Norðurlandi ef svæðið nyti verndar samkvæmt lögum. Um er

að ræða dýrmætt landslag og lífríki sem er tengt vistkerfum annarra svæða í kring svo sem Mývatni, Laxá og Ódáðahrauni.

SUNN hvetur nefndina einnig að leggja til að mörk þjóðgarðs nái um vatnasvið jökulsáa í Skagafirði sem til stendur að friða á grunni vinnu verkefnisstjórnar um rammaáætlun.

Verndarflokkar

SUNN vill koma á framfæri því sjónarmiði að stofnun miðhálandisþjóðgarðs verði kjörið tækifæri til að vinna að sjálfbærri landnýtingu innan svæðisins í verndarflokkum V og VI, t.d. hvað varðar sauðfjárbætur. Samtökin benda á mikilvægi þess að sjónarmið náttúruverndar á grunni fagþekkingar verði haft að leiðarljósi innan stjórnsýslu þjóðgarðsins í öllu samráði um nýtingu þess.

Aðkomuleiðir og þjónustumiðstöðvar

SUNN hefur ekki sérstakar athugasemdir við tillögur nefndarinnar í þessum málaflokki en vill benda á mikilvægi þjóðgarðsgátta á jaðarsvæðum þjóðgarðs hvað varðar fræðslu og þekkingu, atvinnuuppbyggingar og almennri meðvitund bæði heimamanna og ferðamanna um verndargildi náttúru- og menningarminja miðhálandisins.

Harpa Barkardóttir
Formaður